

NIEUWSBRIEF

Landschapsbeheer Flevoland

voorjaar 2018

Hoe gaat het met onze weidevogels?

Al bijna 20 jaar coördineert Landschapsbeheer de activiteiten van de vrijwillige weidevogelbeschermers in Flevoland. We leiden in het voorjaar nieuwe vrijwilligers op die daarna, net als de ervaren vrijwilligers, het veld in gaan om nesten te zoeken, zodat boeren deze kunnen sparen bij hun werkzaamheden. Boeren kunnen bovendien een vergoeding krijgen voor agrarisch en vogelvriendelijk natuurbeheer, zoals plas-dras zetten van stukken land, in stand houden van kruidenrijke akkerranden en uitgesteld maaien. En dan hebben we in Flevoland nog de natuurorganisaties met hun speciale (natuur)gebieden voor weidevogels. De vraag is wat het effect van dit alles is.

We zien nu al jaren een afname van de weidevogelstand. Nergens zie je dat al onze inspanningen leiden tot een toename van weidevogels. Hebben we de sleutel die tot succes moet leiden nog niet gevonden of durven we het niet hardop te zeggen waar het aan ligt? Dat insectenpopulaties 70% afnemen zegt wel iets.

De chemische industrie, banken en adviseurs regeren in de landbouw, alles voor de optimalisatie. Op het grootste deel van de landbouwgronden zie je monoculturen beheerd worden met de spuit.

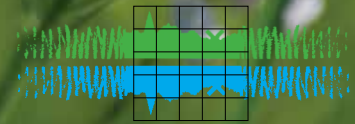
Graslanden zijn biljartlakens waar geen bloemetje meer bloeit en de mest persen we de grond in. Wat ons betreft mag het wel wat minder. Maak het in Nederland mogelijk dat boeren een gezonde boterham kunnen verdienen, zonder deze schaalvergroting. Natuurinclusieve landbouw (met bloemen in de wei) zou wel eens de sleutel tot succes kunnen zijn. Dus consument: verander ook uw koopgedrag en koop melk en kaas van boeren die het anders willen doen. Gelukkig zijn er ook in Flevoland al een paar goede voorbeelden. Kortom: meer voedsel voor de kuikens van weidevogels door bloemrijke weides! De keus is aan u.

Goed Geld Gala

Tijdens het jaarlijks Goed Geld Gala van de Nationale Postcode Loterij heeft LandschappenNL 13,5 miljoen euro ontvangen voor natuur en landschap in Nederland. Een prachtige bijdrage voor natuur en landschap. De provinciale organisaties Landschapsbeheer en

provinciale Landschappen zetten dit geld in om natuur en landschap voor nu en de toekomst te behouden en beleefbaar te maken. Ook Landschapsbeheer Flevoland kan dankzij deze steun een aantal projecten binnen Flevoland financieren.

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Aan de slag voor de wilde bij op NL Doet

Op vrijdag 9 en zaterdag 10 maart tijdens de landelijke bijenwerkdag hebben veel vrijwilligers zich ingezet voor de wilde bijen. Ook in Flevoland is er veel werk verzet: van het maken van grote en kleine insectenhôtels, planten van bijenstruweel en fruitbomen tot het afplaggen van zandige vegetaties en het voorbereiden van stroken die in mei ingezaaid zullen worden.

Er was ontzettend veel belangstelling voor het Wilde Bijenstruweel. Dit is een speciaal door ons samengestelde mix van bomen en struiken, geschikt voor allerlei wilde bijen om nectar en stuifmeel te verzamelen. Via financiering vanuit NPL kon Landschapsbeheer Flevoland meer dan 2000 stuks leveren aan vrijwilligers- en bewonersgroepen, die kleinschalige (natuur)werkzaamheden uitvoeren in hun eigen omgeving.

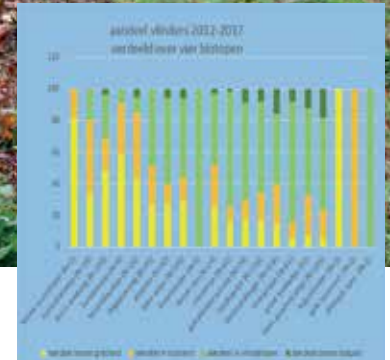
Namens de bijen: Bedankt allemaal!!!

Ruim baan voor vlinders in het Bergbos

Elke maand zet een groep vrijwilligers zich in voor de natuur in het Bergbos in Lelystad. Jan Houtkamp, één van de vrijwilligers vertelt: “in het voorjaar en de zomer werken we vooral voor de vlinders, we maken meer zon- en luwteplekken langs de paden. Vlinders houden van warmte en de meeste soorten vliegen dan ook vooral boven de zonnrijke delen van de graslanden in het bos. Boven de bospaden zijn vlinders veel schaarser, omdat de paden in het Bergbos erg donker zijn.”

“Uitwisseling tussen de vlinderpopulaties van de verschillende gras-landen en kolonisatie van nieuwe gebieden is daarom moeilijk voor vlinders” vult Wim de Boer aan. “Wij zagen en snoeien bomen en struiken langs de paden om ze breder te maken, daardoor komt er vanzelf meer (zon)licht op de paden. Op de open plekken kunnen allerlei bloeiende planten groeien. Dus voedsel voor de vlinders. De vlinderbanen hebben een grote invloed op het aantal vlinders dat in de bossen vliegt” vervolgt Jan. “Elke zomer tellen we de soorten en hun aantallen. We zien langs de vlinderbanen vooral de typische bossoorten, de vlinderbanen zijn dus nog niet zonnig genoeg. Die moeten dus breder. Daarvoor hebben we echt hulp nodig van nieuwe vrijwilligers” gaan de mannen door. “Het werk groeit ons letterlijk en figuurlijk boven het hoofd”. Wim vervolgt enthousiast: “het is echt leuk (én gezellig) om in het Bergbos te werken, zeker in het voorjaar en de zomer is het een feestje met al die bloemen en zingende vogels. Dus houd je van buiten actief zijn, kom dan vooral eens kijken en meedoen”. Jan besluit nog even praktisch: “In maart en april werken we op de 2e zaterdagmiddag van de maand, in de zomer elke 2^e maandagavond van de maand. Mei slaan we over vanwege het broedseizoen.”

Voor meer informatie en aanmelden kunt u contact opnemen met Landschapsbeheer Flevoland 0320-294939 of stuur een mail naar BergbosLelystad@gmail.com

Bomenroute Tollebeek

Het Tollebekerbos is een typisch voorbeeld van een dorpsbos, zoals dat bij elk dorp in de Noordoostpolder is aangelegd. Tijdens de aanleg was het begrip ‘recreatiebos’ nog niet uitgevonden en over natuurbos werd al helemaal niet nagedacht. Het bos was vooral bedoeld als buffer tegen koude noordwesten- en westenwind. Tegenwoordig is het Tollebekerbos bijna volgroeid, met een grote diversiteit aan bomen en struiken.

Tijd voor een route langs de verschillende soorten bomen. om wandelaars en vooral de leerlingen van de basisscholen in Tollebeek en omgeving allerlei kennis bij te brengen over de verschillende bomen: de namen, hun rol in de natuur en

de gebruikswaarde van oudsher voor de mens. Het pad sluit aan op de bestaande paden en kan bijvoorbeeld deels worden opgenomen in het zogenaamde Rondje Tollebeek. De interactieve route voor telefoon of tablet biedt veel informatie over de bomen, wetenswaardigheden en leuke weetjes voor de kinderen. Kijk daarvoor op: www.landschapsbeheerflevoland.nl/activiteiten

De route is tot stand gekomen door samenwerking van Dorpsbelang Tollebeek, Het Flevo-landschap en Landschapsbeheer Flevoland. Streekfonds Flevoland heeft gezorgd voor de financiering.

Landschappelijke Flevolandse haag

Elke streek heeft zijn eigen kenmerkende hagen. Bekend is de *Zeeuwse haag*, van meidoorn aangevuld met hondsroos, sleedoorn, vlier, es, veldesdoorn en liguster. De *Gelderse haag* heeft als basis beuk en haagbeuk. Hagen met bomen en struiken waaraan je de seizoenen kunt aflezen, in tegenstelling tot coniferenhagen.

Natuurlijk bestaat er ook een *Flevolandse haag* met sleedoorn, Gelderse roos, liguster, wegedoorn, veldesdoorn, kardinaalsmuts en hazelaar. Een haag van streekeigen groen, passend in het Flevolandse landschap met soorten die gedijen op de Flevolandse grondsoort en daardoor extra vitaal zijn.

Een landschappelijke haag in het agrarisch gebied is een zeer waardevol (beeldbepalend) element in het Flevolandse landschap. Ook vormt zo'n haag een beschutte leefplek voor flora en fauna in het open agrarische landschap. Deze hagen vormen zogenaamde stepping-stones waarlangs flora en fauna zich kan verplaatsen. Gemengde landschappelijke hagen bieden ook vele toepassingsmogelijkheden in tuin en park. Ze nemen iets meer ruimte in beslag dan een normale geschoren haag, maar geven daar veel voor

terug. Een grote diversiteit van uitlopend blad, bloesem, nestmogelijkheden voor vogels, bessen en vruchten en vele nuances herfstkleuren.

Een gemengde landschappelijke haag neemt meer ruimte in beslag dan een normale geschoren haag. Minimaal 3 meter breed, zodat de struiken voldoende kunnen uitgroeien en bloeien. Het snoeiwerk is extensief en kan zelfs enkele jaren worden overgeslagen.

Bent u geïnteresseerd in een landschappelijke haag die past in het Flevolandse landschap? Landschapsbeheer Flevoland stelt geld van Nationale Postcodeloterij beschikbaar om een aantal Flevolandse hagen aan te planten.

Meer informatie vindt u op onze website: www.landschapsbeheerflevoland.nl

Koevinkjes in de berm

Volgend jaar is het 20 jaar geleden dat een begin is gemaakt met het afplaggen van bermen in de oostrand van de Noordoostpolder. In totaal is ca 35 km wegberm afgeplagd. En de resultaten mogen er zijn.

Van het voorjaar tot aan het eind van de zomer vormen deze bermen een rijk bloeiend lint door de oostrand van de polder. Soorten als geelhartje, stijve ogentroost, ratelaar en rietorchis staan er weer jaarlijks met duizenden te bloeien. Er doet zich ook een mooi lange termijn effect voor. Diverse vlinders profiteren van het consequent uitgevoerde beheer door Gemeente Noordoostpolder. Twee maal per jaar wordt er gemaaid en afgevoerd, waarbij om en om het gras rondom de bomen in de berm één jaar blijft staan.

Vlinderspecialist Gerard Eggens ontdekte dat de graspollen rondom de bomen gebruikt worden door het koevinkje om haar eitjes af te zetten. De rupsen en poppen overwinteren in de pollen. In de zomer treft hij de laatste paar jaar over het hele traject van de Uiterdijkenweg en Ettenlandseweg honderden koevinkjes aan. Hij heeft het zeer sterke vermoeden dat dit bloemrijke bermenlint ervoor gezorgd heeft dat het koevinkje langs deze weg het gebied rond Kraggenburg weer gekoloniseerd heeft. Hij heeft goede hoop dat ook de argusvlinder zich vanuit het vlinderrijke Kuinderbos gaat verspreiden richting het gebied rond Kraggenburg.

Wilde bijenlinie / Nederland Zoemt in Flevoland

Ze zorgen voor de kers op je taart en de aardbeien onder je slagroom. Wilde bijen zijn verantwoordelijk voor 80% van de bestuiving en zijn daarom onmisbaar. Toch hebben wilde bijen het niet makkelijk in Nederland. De helft van alle 357 soorten is bedreigd. Daarom het initiatief voor de Bijenwerkdag, met in heel Nederland ruim 125 locaties!

In Flevoland zijn we goed op weg met de Wilde bijenlinie. Op de landelijke bijenwerkdag hebben veel vrijwilligers meegeholpen en ontzettend veel werk verzet. Er zijn 2100 nieuwe bomen en struiken voor de wilde bijen aangeplant, bijenhôtels gebouwd, open zandplekken gecreëerd en steilwandjes aangelegd. Ook werden er inheemse bloemen gezaaid en bijenstruweel geplant, waar bijen nectar en stuifmeel kunnen vinden.

Waarom zandige plekken?

Zandbewonende bijen hebben open, zandige grond nodig om te nestelen. Maar waar zijn die nog te vinden? Op advies van bijenspecialist Jeroen de Rond is op

enkele plekken op de Knardijk handmatig de begroeiing en graszode verwijderd. Belangrijk is om de bovenste laag nog extra te verstevigen door licht aan te stampen (belopen) of met de achterkant van een schep. Zandbewonende bijen nestelen namelijk graag in bodems met een iets hardere bovenlaag en daaronder lossere grond. Een stevigere bovenlaag voorkomt

dat los zand in de gangetjes rolt of van een helling spoelt bij regen.

Wordt u geïnspireerd door deze voorbeelden? Lijkt het u leuk om u op deze manier in te zetten voor de wilde bij? Neem dan contact op met Margriet Brouwer (0320) 294939 of brouwer@landschapsbeheer.net

Bijzondere vlechtheg in het oude gronddepot in Zeewolde

Vlechtheggen zijn in heel Europa al duizenden jaren bekend. Voor de uitvinding van het prikkeldraad waren veedichte heggen van groot belang. Tegenwoordig worden vlechtheggen vooral gewaardeerd vanwege hun landschappelijke en ecologische waarde. In het moderne landschap van Flevoland zijn dit soort landschapselementen heel zeldzaam.

In het oude gronddepot in Zeewolde is een groep vrijwilligers bezig met de aanleg van een vlechtheg. Na de aanplant in 2012 heeft de haag een aantal jaren mogen groeien. Nu zijn de struiken groot genoeg. Er worden diverse technieken toegepast. De techniek, die tegenwoordig het meeste in Nederland wordt gebruikt, komt uit Engeland. Hierbij worden de struiken half doorgeschaafd en gelegd. In Zeewolde worden, aan de hand van oude vlechtsporen uit het Nederlandse rivierengebied, ook technieken van vlechten en uitbuigen van takken gebruikt.

Het vlechten van de heg is iets voor de wintermaanden. Vrijwilligers die dit eens uit willen proberen, zijn komende winter weer welkom. Maar ook in het voorjaar en de zomer is er genoeg te doen in het gronddepot, kijk voor de komende klussen en werkdagen op www.landschapsbeheerflevoland.nl/ agenda

‘Klik, wat loopt er door de tuin’ nu ook in Almere

Veel mensen vinden het leuk om te weten welke dieren in hun tuin zitten. Een groot deel van het stadsoppervlak bestaat uit tuinen. Door te onderzoeken wat daarin allemaal rondscharrelt, ontstaat een goed beeld welke (zoog) dieren bv. in de stad leven. Zo'n onderzoek naar het gebruik van tuinen door met name vos en andere roofdieren was afgelopen jaren een succes in Lelystad. Reden om dit project uit te breiden naar Almere.

Met behulp van wildcamera's is dit onderzoek tegenwoordig makkelijk uit te voeren. Almeerdere konden aangeven mee te willen doen met hun tuin. Eén of twee weken wordt er dan een wildcamera geplaatst in de tuin, waarna de beelden door een vrijwilliger of stagiair worden uitgelezen. Op verzoek van de Gemeente Almere streven we naar een spreiding van de camera's

over heel Almere. Waarnemingen van zoogdieren worden per tuin genoteerd in www.waarneming.nl, zodat deze data bij

kunnen dragen aan het in kaart brengen van bijzondere natuur in Almere.

De otter leeft

Met de groei van de populatie otters in Nederland neemt ook het aantal verkeersslachtoffers toe. Zo ook in Flevoland. Sinds 2003 (eerste slachtoffer na de introductie van de otter in 2002 in Overijssel) betreft het ongeveer 17 verkeersslachtoffers in Flevoland. Het merendeel is gevonden in de Noordoostpolder (12). Op een Flevolandse populatie van wellicht enkele tientallen dieren is dat een stevige aanslag.

Sinds 2012 nemen tal van organisaties maatregelen om verkeersslachtoffers te voorkomen. Rijkswaterstaat heeft faunavoorzieningen langs de A6 in de NOP verbeterd, Provincie heeft rasters en otterplanken geplaatst en middels crowdfunding zijn ook otterplanken onder andere wegen geplaatst. Al met al leeft het onderwerp otters en het voorkomen van verkeersslachtoffers in Flevoland. Sinds 2018 kan Landschapsbeheer Flevoland extra inspanningen verrichten voor het realiseren van otterplanken door een bijdrage van de Stichting Van Klooster. De eerstkomende 3 jaar is er ruimte ontstaan om nog 9 otterplanken in het veld aan te brengen.

Ook de waterbeheerders willen hun bijdrage leveren aan de otter. In januari vond een Kennisdag 'Otters en waterbeheer' plaats. Een dag georganiseerd door Waternet, Waterschap Zuiderzeeland en Landschapsbeheer. Centraal stond de vraag hoe waterbeheerders hun zorgplicht konden invullen ten aanzien van de otter. Met andere woorden: hoe kunnen de water- en oeverbeheerders meer rekening houden met de otter in het terrein en in het bijzonder als er jonge otters aanwezig (kunnen) zijn? Geconstateerd werd dat gefaseerd beheer en creëren van ruige overhoekjes de otter de meeste kansen geeft.

Huiszwaluw, vogel van het jaar 2018

“Eindelijk een vogel van het jaar die ik enorm bewonder”, vertelt Jan Nagel. “Alle vogels zijn natuurlijk bijzonder en hebben zo hun unieke eigenschappen, maar nu krijgt de huiszwaluwen de aandacht die ze verdienen. Vroeger waren ze zo gewoon in iedere stad of dorp, maar dat is niet meer het geval.

In mijn jeugd, nestelde de huiszwaluw gewoon aan ons huis” gaat hij enthousiast verder. “Vlak naast mijn slaapkamerraam keek ik zo naar de bouw van een huiszwaluw-nest, indrukwekkend hoe zo’n klein vogeltje in een week tijd een nestje metselde. Je wist niet beter, het was zo gewoon. De spreuuwen en huismussen onder de dakpannen en de huiszwaluw onder de witte dakgoot. Met dat vrolijke gekwetter werd je wakker, er kon geen wekker tegen op. En dat zo dichtbij allemaal”.

Helaas hebben alle vogels die van insecten leven het zwaar in Nederland. Dat geldt ook voor de huiszwaluw. Deze bouwkunstenaar, die voor zijn nest gebonden is aan gebouwen, is jammer genoeg niet overal geliefd. Er worden in het broedseizoen nog altijd nesten verwijderd door mensen die geen poepjes willen op stoep of terras. Ze vergeten dat een zwaluw wel 50.000 vliegen, muggen en andere insecten per week vangt. Geweldig toch, zo’n gratis vliegenvangster naast je slaapkamerraam?

Hoe kun je zelf huiszwaluwen helpen? Laat de oude nesten vooral hangen en zorg in het voorjaar voor waterplassen op onverharde erfdelen, zodat er modder als nestmateriaal is. Maak geschikte dakranden wit. Wit weerkaatst het zonlicht, houdt de nesten koel en is parasiet werend. Zorg bij nieuwbouw en renovatie voor een nestelplaats voor de huiszwaluwen, plaats eventueel kunstnesten. Kijk voor meer tips op onze website onder ‘natuurlijke erven’.

Heeft u ruimte voor één of meer kunstnesten? Wij hebben ze in voorraad à € 12,50. Stuur dan een mail naar flevoland@landschapsbeheer.net

Weidevogelvrijwilligers in Flevoland tellen jaarlijks de nesten van boeren- en huiszwaluw op erven waar ze toch komen voor de weidevogels. In 2017 telden ze daar meer dan 1000 nesten van huiszwaluwen.

Agenda

Activiteiten voorjaar 2018

De actuele agenda op onze website vindt u gemakkelijk via deze QRcode.

Uitgebreide informatie vindt u via www.landschapsbeheerflevoland.nl/agenda of bij de contactpersoon die wordt genoemd. Aanmelden kan per mail of telefonisch bij Landschapsbeheer Flevoland: (0320) 294939.

Heel Flevoland

Cursus maaien met de zeis

Op 30 juni leert u de maaietechniek en de eerste beginselen van het haren. Alle informatie over de cursus vindt u onder activiteiten op onze website.

Bevers tellen

Op vr. 8 juni en 13 juli in het Natuurpark Lelystad. Op za. 9 juni en 14 juli zal bij burchten gepost worden in de driehoek Lelystad-Almere-Zeewolde. Meld je aan bij reinhold@landschapsbeheer.net

Ringslangen tellen

Wil je leren hoe je ringslangen moet tellen, ga dan mee naar het Oostvaardersveld op za. 21 april, 12 mei, 9 juni, 16 juni, 21 juli, en 18 aug. Opgeven bij reinhold@landschapsbeheer.net

Invasieve plantensoorten bestrijden in week van de invasieve exoten

Springbalsemien bestrijden in Biddinghuizen op do. 21 juni en do. 26 juli. Meerijden vanuit Lelystad is mogelijk. Info en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net.

Oostelijk Flevoland

Landelijke maaidag op Schokland

De kans om het oude gevoel van samen een veld met de zeis te maaien weer eens te beleven. Dit jaar op za. 23 juni in samenwerking met het Flevo-landschap. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net.

Biddinghuizen Eiland/dorpsbos

Natuurlijk, kleinschalig beheer op het natuureiland en in het dorpsbos op do. op 19 april, 17 mei en 28 juni van 13-16u. Informatie en aanmelden bij kemenade@landschapsbeheer.net

Dronten Van Velthuizenbos

Natuurlijk, kleinschalig beheer in het dorpsbos op 10 april, 8 mei en 12 juni van 13-16u. Informatie en aanmelden bij flevoland@landschapsbeheer.net

Lelystad Bergbos

Op 14 april van 13-16u. Ma. avond 11 juni orchideeënveldjes maaien. Info en aanmelden bij flevoland@landschapsbeheer.net

Lelystad Kwelstrook Batavia

Op za. ochtend 7 april, 5 mei en 2 juni van 9-12u kleinschalige beheerwerkzaamheden. Info en aanmelden bij Dick Luijendijk 06-30405561 of dickluijendijk47@gmail.com

Lelystad Heemtuin

Eens per week op donderdag in de heemtuin van 9-12u. Informatie en aanmelden bij Diewuke Donders, diewuke@donders.nl

Oostrandpark

We werken woensdagavond 4 april, 16 mei, 20 juni, 18 juli. Opgeven bij Ineke van Westrienen (InekewanWestrienen@online.nl)

Natuurlijk Lelystad - Vleermuizen

Op de fiets op zoek naar Vleermuizen. Ga je mee op do. 10 mei van 21.30-23u?

Swifterbant Dorpsbos

Kleinschalige beheerwerkzaamheden op ma. 14 mei, 18 juni en 16 juli van 13-16u. Informatie en aanmelden bij kemenade@landschapsbeheer.net

Zuidelijk Flevoland

Almere Vroege Vogelbos

Natuurlijk, kleinschalig beheer op do. 19 april, 17 mei, 21 juni en 19 juli van 18-21u. Informatie en aanmelden bij kemenade@landschapsbeheer.net

Zeewolde voormalig gronddepot

Kleinschalig natuurbeheer op za.ochtend 26 mei, 16 juni, en 14 juli. Info en aanmelden bij kemenade@landschapsbeheer.net

Op zoek naar meer biodiversiteit in het agrarische gebied

Het slechte nieuws over de biodiversiteit is niet van de lucht. Overal merken mensen dat er minder insecten zijn en beseffen dat dit consequenties heeft: minder (jonge) vogels en minder bestuivers voor onze voedselgewassen. In de afgelopen 20 jaar zien we een sterke teruggang van weidevogels, akkervogels, planten, zoogdieren en insecten in het agrarische gebied in Flevoland.

Kansen: lintvormig verbinden

Agrarische bedrijfsvoering en ecologie lijken vaak elkaars tegenpolen. Uitdaging is om in beeld te brengen hoe ze elkaar kunnen versterken en welke kansen er liggen. Daarbij denkend aan waterkwaliteit, bodemvruchtbaarheid en (agro)biodiversiteit. Bermen, slootkanten en landschapselementen bieden kansen voor meer biodiversiteit mits duurzaam beheerd.

Samen met Flevolandse agrariërs zijn wij op zoek naar kansen in het agrarische gebied om bermen en slootkanten ecologisch interessant te maken door ze op een duurzamere manier te beheren. Huidig regulier slootkantbeheer in Flevoland bestaat uit drie tot vijf maal per jaar klepelen van de taluds van sloten en tochten, waarbij het maaisel blijft liggen. Met als resultaat een vrijwel bloemloze vegetatie met veel kweekgras en brandnetel. Door de oppervlakkige doorworteling van deze twee soorten laat de stabiliteit van veel taluds sterk te wensen over. Maaien (i.p.v. klepelen) en afvoeren zal leiden tot een andere, gevarieerde begroeiing en daarmee een versterking van de biodiversiteit.

Oproep

Landschapsbeheer Flevoland is daarom op zoek naar agrariërs die geïnteresseerd zijn om regulier slootkant- en bermbeheer om te vormen naar duurzaam beheer van twee tot driemaal maaien en afvoeren. Bent u geïnteresseerd in wat duurzaam beheer betekent en wat het oplevert? Neem dan contact op met Tiem van Veen: 0320-294935.

Chips uit de natuur

Verras uw vrienden, kennissen en jeugd eens met een lekker hapje uit de natuur: Zoek blaadjes van allerlei eetbare soorten, b.v. zevenblad, look-zonder-look, meidoorn, zuring of daslook.

Wat heb je nodig?

- zoveel eetbare wilde blaadjes zoals zevenblad, meidoornblad, lindeblad, etc. als je wilt
- scheutje olijfolie (niet teveel)
- scheutje sojasaus (niet teveel)
- sesamzaadjes

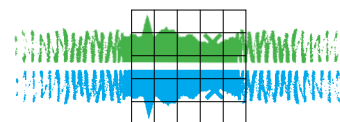
Wat moet je doen?

1. Verwarm je oven voor op 190 graden
2. Was de blaadjes en scheur ze van de stengels. Laat goed drogen.
3. Rooster ondertussen wat sesamzaadjes in een koekenpan op een laag vuurtje.
4. Meng in een kom de olijfolie, sojasaus en sesamzaadjes.
5. Leg de blaadjes in de kom en hussel goed door. Zorg dat

6. Bekleed een bakplaat met bakpapier en verdeel hierover de blaadjes.
7. Schuif de bakplaat ongeveer 10 minuten in de voorverwarmde oven. Houd de oven goed in de gaten: de chips mogen niet aanbranden en horen lekker 'crunchy' te zijn als je de bakplaat uit de oven haalt.

Tip: varieer zelf met allerlei kruiden. Denk bijvoorbeeld aan Italiaanse kruiden of Thaise kruiden. Bepaal wel of je dan wel of geen sojasaus wilt toevoegen - sojasaus maakt de chips vrij zout en geeft het een beetje een 'Aziatische bite.'

Eet smakelijk!

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Invasieve exoten in kaart en van de kaart

De natuur wordt op diverse manieren bedreigd. Door het verlies van natuurgebied, vervuiling, intensieve landbouw en ook door de opkomst van invasieve exoten. Dit laatste is (nog) niet algemeen bekend. Invasieve exoten staan echter in de top drie van bedreigingen voor de biodiversiteit.

Een duidelijk voorbeeld in Flevoland is de reuzenberenklauw. Deze plant komt uit Centraal-Azië en is in Flevoland door diverse personen en instanties uitgezaaid.

Vervolgens heeft de populatie zich enorm uitgebreid. Nu staan de bosranden op veel plaatsen vol met deze plant en is daar geen ruimte meer voor inheemse planten om te groeien en te bloeien.

Dat is dus het probleem: door de invasie van zo'n nieuweling wordt de oorspronkelijke inheemse flora weggeconcurrerd. En daarmee verdwijnen ook de insecten die van deze planten leven, de vogels die deze insecten eten, enzovoort. Het mondiale probleem van verlies aan biodiversiteit zie je in Flevoland duidelijk optreden in het bos.

Landschapsbeheer Flevoland heeft zich aangesloten bij het Deltaplan aanpak invasieve exoten dat door Rob Leuven, hoog-leraar invasiebiologie, is gelanceerd. In de volgende nieuwsbrief kunt u lezen wat Landschapsbeheer hier samen met u als vrijwilliger aan wil gaan doen.

Colofon

Wilt u naar aanleiding van deze nieuwsbrief reageren? U kunt ons bellen, schrijven of mailen.

Deze nieuwsbrief verschijnt 3 keer per jaar en is een uitgave van:

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
Tel. (0320) 294939
Flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl
twitter: @LBFlevoland
facebook: www.facebook.com/
landschapsbeheerflevoland

Samenstelling/foto's
medewerkers Landschapsbeheer Flevoland

Eindredactie
Arda van der Lee
Ontwerp en lay-out
Ruitervorm
Oplage
2650 stuks

Net1

Landschapsbeheer Flevoland maakt zich sterk voor behoud, beheer en ontwikkeling van natuur en landschap buiten de eigenlijke natuurgebieden. Ons werk wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Europese Commissie, het Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit, de Provincie Flevoland, de Flevolandse gemeenten en de Nationale Postcode Loterij.